

ELECCIONS A DEFENSOR UNIVERSITARI DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT.

Memòria d'actuació presentada als membres del claustre pel Candidat: Manuel Santana Molina

Benvolgudes i Benvolguts:

El Proper dia 3 de desembre esteu convocats/des al claustre, dins de l'ordre del dia apareix l'elecció del defensor universitari. Amb aquesta comunicació vull donar-vos a conèixer les raons que m'han impulsat a presentar la meua candidatura per al desenvolupament de les funcions encomanades a aquest òrgan universitari, així com també el contingut de les directrius que van a conformar-lo, si arribe a ser escollit amb l'ajuda del vostre vot, el perfil de la meua activitat o projecte d'actuació serà com a defensor de la nostra Universitat, la teua.

Vull expressar el meu agraïment més càlid a aquelles i aquells membres del claustre que, amb l'ajuda del seu aval han possibilitat l'acompliment dels requisits exigits per a la presentació de l'esmentada candidatura.

Les raons personals per les quals opte al desenvolupament d'aquest càrrec es desprenen del meu currículum personal i professional. Des de l'Any 1971, que va començar la meua activitat primerenca en la docència i fins a hores d'ara, he recorregut tots els nivells del sistema educatiu, des de l'antiga EGB i batxillerats, fins l'ensenyament universitari, on he exercit la docència i la investigació com a filòsof i jurista. Com a catedràtic de ciències socials en centres privats i públics, i per últim en la nostra Universitat d'Alacant com a titular i catedràtic d'Història del Dret. Durant 14 anys he ocupat càrrecs de gestió, com a director en centres d'ensenyament mitjà i com a vicedegà i degà de la Facultat de Dret de la Universitat d'Alacant.

L'Exposició d'aquestes dades curriculars breus no tenen altra intenció que la de justificar, en aquest cas, l'adaptació de l'ésser al quefer, portant a col·lació el conjunt d'experiències i coneixements acumulats durant 42 anys de dedicació a la vida docent i acadèmica, amb la intenció d'explicar que, una vegada han estat assolits els coneixements per la habitualitat de la pràctica, m'han permès desenvolupar un tarannà o sensibilitat que, segons la meua opinió s'acobla al perfil exigible per a l'exercici del càrrec de Defensor d'aquesta Universitat.

Fins ací les raons personals que m'ha conduit a presentar-vos la meua candidatura. A continuació vaig a expressar les directrius que intente dur a terme en l'exercici d'aquesta activitat, si el claustre considera valorar positivament meua candidatura.

La primera cosa que hem de subratllar és el caire no executiu de les funcions del Defensor Universitari, per aquesta raó no es pot programar un projecte d'actuació a l'ús, sinó establir un conjunt "d'idees-força" o "directrius" que orienten el conjunt de les seues actuacions. Tenint en compte aquest criteri, són cinc les idees bàsiques a partir de les quals us intentaré informar en tot moment de la meua actuació:

-COL·LABORACIÓ.

-LA PROACTIVITAT COM A IMPULS DE LA NATURALESA I FUNCIONS DEL DEFENSOR UNIVERSITARI.

-LA QUALITAT COM A VALOR I EL DEFENSOR COM OBSERVADORI. COL·LABORACIÓ EN EL FOMENT DE LA QUALITAT UNIVERSITÀRIA.

-EL CONFLICTE COM A OPORTUNITAT PER A LA QUALITAT DE VIDA. FOMENT DE LA CULTURA DE MEDIACIÓ.

-REFLEXIVITAT I AUTOCRÍTICA. ELABORACIÓ DE PROPOSTES DE CANVI I MILLORA INSTITUCIONAL.

A) COL·LABORACIÓ.

No cal aturar-se molt en aquesta idea. La col·laboració **del** defensor i **amb** el defensor constitueix el mecanisme de funcionament sense el qual, qualsevol proposta d'actuació seriosa estària estèril. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, el defensor necessita moure's en un clima de col·laboració amb la comunitat universitària en general i, especialment, amb els òrgans de govern, unitats i serveis, ja que sense la seua ajuda, la tasca d'aquest seria pràcticament impossible. Així em consta fins el moment. El fet de subratllar-ho persegueix enfortir aquesta col·laboració fins que es veja com a habitual. En aquest sentit seria útil recordar el que deia Aristòtil: "L'excel·lència moral és el resultat de l'hàbit. Ens tornem justos fent actes de justícia; temprats realitzant actes de templança; valents fent actes de valentia".

B) LA PROACTIVITAT COM A IMPULS DE LA NATURALESA I FUNCIONS DEL DEFENSOR UNIVERSITARI.

La figura del Defensor Universitari va ser introduïda formalment en el 2001, amb la Llei orgànica d'universitats. En la seua disposició addicional catorzena disposava les seues competències: "Vetllar pel respecte als drets i les llibertats dels professors/es, estudiants i personal d'administració i serveis, davant les actuacions dels diferents òrgans i serveis universitaris". "Les seues actuacions sempre estaran dirigides a la millora de la qualitat universitària en tots els àmbits".

Al marge de les definicions legals recollides en la normativa general i estatuts de la nostra Universitat, que el faculden per a un ampli ventall d'actuacions, entenc la naturalesa del defensor

universitari com un instrument fonamental per aprofundir en la democràcia en el si de les nostres universitats. Considere que la seua activitat s'ha de dur a terme en l'interval existent entre l'ètica i la norma, especialment quan l'aplicació estricta i rígida d'aquesta última, puga perjudicar l'equitat. I tot això perquè el defensor universitari ha de preocupar-se per promoure l'observació i respecte dels valors d'equitat i dignitat dins de l'àmbit universitari, perfilant el seu comportament amb els trets d'independència, autonomia, discrecionalitat, confiança, proximitat i capacitat de diàleg, a fi de revestir d'una "Auctoritas", o contingut moral, que és la que ha d'atorgar confiança, credibilitat i força de persuasió, necessàries per a la seua activitat.

Si porte a col·lació els valors que incorpora la naturalesa del defensor i el seu paper en l'aprofundiment de la democràcia en el si de la Universitat és perquè la seua incorporació al quefer universitari es va fer, contràriament a les possibilitats que la seua figura pot oferir. Semblava que no existia la convicció de la necessitat que aquesta institució contribuïra al desenvolupament de la vida acadèmica. La seua figura ha estat percebuda en alguns casos com un competidor, o com una mena de poder paral·lel que en algun moment donat podria exigir-ne responsabilitats. En altres ocasions, ha estat contemplat pels membres de la comunitat universitària com una figura intranscendent i molesta, o ha estat utilitzada com a contrapoder per corregir o enfrontar-se a l'administració universitària, des de posicions merament polítiques.

Sens dubte aquestes actituds no han enfortit la seua figura, si més no al contrari, li han repercutit negativament; disminuint i buidant, en certa mesura, les possibilitats del seu contingut competencial i, provocant, entre alguns sectors de la comunitat universitària o fins i tot dins dels òrgans de govern, un cert desdeny cap a la seua figura, en ser percebuda únicament com un vigilant del compliment de la llei, decantat en la seua actuació, cap al sector estudiantil de la comunitat universitària.

La redimensió i impuls de la seua figura, que hem apuntat com a "idea-força", no tracta d'incorporar noves competències que no han estat encomanades, tampoc tracta de dur a terme activitats i funcions que no li corresponen. Es tracta únicament de potenciar, aprofundir i expandir les que tenen encomanades de per llei.

Front a les atribucions passiu-reactives, com per exemple poden ser la solució de queixes, reclamacions, conciliacions o mediacions, plantejades sempre sota prèvia instància, el que implica l'ocupació de més del 80% de la seua activitat, la llei facultat al defensor universitari per a l'exercici de recomanacions i suggeriments, emmarcades aquestes dins del que podria anomenar-se com a "conducta proactiva del defensor".

Si s'analitzen les memòries que presenten anualment els defensors universitaris s'observarà que, aquest últim tipus d'activitat, tot just constitueix un 10% del conjunt de les dutes a terme anualment pel defensor. Almenys, així succeeix en la nostra Universitat. En part és conseqüència del major nombre d'alumnes que de professors/es i personal de servei existent en la comunitat universitària. Però no és aquesta l'única raó. És evident que en el professorat universitari manca una cultura de recurs adreçada al defensor universitari, en les possibilitats d'actuació que hi ofereix, el mateix que passa entre el personal d'administració i serveis, l'habitualitat de la qual és el suport de les seues opcions sindicals. En qualsevol

cas, l'observació d'aquestes dades anteriorment assenyalades suposa, segons la meua opinió, una disminució substantiva de les seues possibilitats d'actuació i influència del defensor.

Considere que la funció del defensor hem d'entendre-la d'una manera molt més extensiva, exercint la seua activitat més enllà del que es pot considerar, únicament, com un vigilant del compliment de la llei. Per a aquesta funció ja estan els tribunals. Entenc que les possibilitats que ofereix la normativa contemplada tant en l'estatut de la Universitat com en la seua reglamentació, situa aquesta figura com un excel·lent observador de la realitat universitària que rep, d'una banda, informació vertical de tots els nivells que la componen i de les relacions que s'estableixen entre ells, d'altra horitzontal, en tractar possibles problemes o conflictes entre membres que pertanyen al mateix nivell. Aquesta situació de privilegi informatiu li permet la identificació de disfuncions o problemes més grans o més generals, que no es poden ometre en l'exercici de la seua activitat.

Al meu parer, aquestes possibilitats d'informació li permeten desenvolupar una expressió més profunda del seu quefer, proactivant les seues funcions en el desenvolupament d'iniciatives d'actuació que li permetran anar més enllà de la simple vigilància del compliment de la normativa, plantejant l'observació de la realitat com una oportunitat, per molt complicada que siga, per a l'activació del pensament positiu i creatiu, a la procura i desenvolupament dels valors universitaris i la defensa dels membres de la comunitat. En termes literaris consistiria a plantejar l'observació de la realitat com un text, amb el pretext d'extreure'n una interpretació o contemplació creativa d'aquesta realitat, les possibilitats que pugua oferir per al foment de valors entesos com a universitaris.

Aquestes actuacions implementarien el sentit de les funcions del defensor a potenciar des de l'*auctoritas* i l'ascendent ètic que comporta el càrrec, la vigilància d'una perspectiva ètica de la vida i de les relacions personals, en el moment que es fomenta l'autocrítica i el bon quefer universitari. Aquesta idea d'actuació apareix reforçada per la llei, al reconèixer-li a la Universitat un paper com a transmissora de valors, segons es pot observar en el preàmbul de la Llei de Reforma de 2007: "El repte de la societat actual per aconseguir una societat tolerant i igualitària, en la qual es respecten els drets i llibertats fonamentals i d'igualtat entre homes i dones, ha d'arribar, sens dubte, a la Universitat". I més endavant, subratlla que "la societat reclama a la Universitat del futur una activa participació en els seus processos vitals. Per aquesta raó, l'acció de la Universitat no s'ha de limitar a la transmissió del saber; ha de generar opinió, demostrar el seu compromís amb el progrés social i ser un exemple per al seu entorn".

L'assegurança de la igualtat d'oportunitats de totes i tots els membres de la comunitat universitària amb discapacitat. La lluita contra qualsevol forma de discriminació per sexe, raça o creences, l'atenció a col·lectius en situacions de major vulnerabilitat, la col·laboració per al desenvolupament i estímul de mesures de suport i ajuda per a l'accés als estudis universitaris, o la seua continuació, en l'alumnat amb dificultats econòmiques, i l'establiment de mesures d'acció positiva tendents a assegurar la seua participació plena i efectiva a l'àmbit universitari. Per tant, són actuacions que s'han de considerar cabdals en el contingut d'aquesta actitud proactiva, que considerem han de fer del Defensor Universitari alguna cosa més que una figura reactiva a l'espera de solució de queixes, reclamacions o conciliacions, i han de situar-lo en l'exigència d'un comportament actiu de col·laboració i

impuls d'iniciatives, tendents a l'afirmació i desenvolupament dels valors indicats. Per l'execució d'aquest punt, la col·laboració amb la Unitat d'Igualtat es planteja com un dels punts forts d'actuació en el treball del defensor.

C) COL·LABORACIÓ EN EL FOMENT DE LA QUALITAT UNIVERSITÀRIA. LA QUALITAT COM VALOR I EL DEFENSOR COM OBSERVATORI.

a . -) Des de la consideració de la qualitat com a valor.

Si repassem amb la llei de reforma d'Universitats, d'abril de 2007, en ella es recull explícitament que “les reformes estan guiades per la voluntat de potenciar l'autonomia de les universitats, alhora que s'augmenta l'exigència de retre comptes sobre el compliment de les seues funcions”. Es persegueix “la implicació de les universitats en la resposta a les demandes de la societat i el sistema productiu, cercant una millor formació dels seus titulats que els permeta adaptar-se tant a les demandes socials com a les demandes del sistema tecnològic i científic”. De tot això es desprèn que el binomi “autonomia - rendició de comptes” es converteix per disposició de la llei en el focus d'atenció del quefer universitari. El futur de les universitats passa pel desafiament de la qualitat i el defensor universitari s'ha d'involucrar en el procés de millora de la qualitat en tots els seus aspectes, amb incidència particular quant a la qualitat de vida dels universitaris.

Considerem que l'activitat diària del defensor universitari el situa, pel contacte constant amb les diverses manifestacions de la realitat acadèmica, com un referent estratègic o indicador del funcionament universitari que li han de portar a ser considerat com a part del procés d'autoavaluació que duen a terme les universitats, el desenvolupament del qual el situa com un col·laborador necessari.

Tanmateix, convé precisar el concepte de qualitat a què ens referim, donat el seu caràcter ampli i multidimensional. La qualitat, el desenvolupament de la qual ha de col·laborar el defensor és la que s'emmarca en la quotidianitat de la vida universitària, la qualitat que constitueix la més prioritària missió de la Universitat, que és generar i transmetre el coneixement. La que està lligada a la docència i investigació. La que es coneix com a qualitat intrínseca. En aquest concepte ampli i quotidià de qualitat és on el defensor universitari ha de contribuir a la millora institucional, no només per la seua independència respecte a la institució que representa, sinó també per l'àmplia temàtica que abraça la seua feina. Ja hem apuntat que la seua activitat li permet ocupar un lloc de privilegi en el funcionament del dia a dia de la Universitat, per a poder detectar les mancances que es produeixen en la mateixa i, en conseqüència, realitzar les recomanacions i suggeriments que hi considere, ja que la seua posició d'observador i la informació obtinguda a través de les queixes, reclamacions, consultes, mediacions, així com també les seues pròpies iniciatives, dins del que la llei li permet, li possibiliten per dur a terme actuacions de col·laboració amb el procés de millora de la institució universitària . Aquestes serien:

b . -) Des de la consideració del defensor com a indicador estratègic.

- Per a la detecció de buits, errades o insuficiències.

L'actuació del defensor ha de portar-lo a ser considerat com a un punt privilegiat d'observació des del qual es pot detectar un estens retrat del mode o del moment pel qual discorre la vida de la institució acadèmica. I tot això perquè a través dels casos que es presenten per a la seua consideració, es conforma un recull d'informació en aquells aspectes que introdueixen un major índex de tensió o insatisfacció en el sistema i que en els processos de millora de la qualitat s'anomenen com a "punts febles de la institució". En conseqüència, aquesta posició ha de ser aprofitada, per a avaluar i revisar sistemàticament un ampli conjunt de temes propis del quefer acadèmic, des de paràmetres que assenyalen els punts forts i febles d'una Universitat, en tant que es tracte d'avaluar tota la institució d'un dels seus serveis o situacions. El que es planteja en una queixa o en una reclamació pot ser un assumpte extravagant o merament superficial, o pot ser l'índex d'una esquartera substantiva en el funcionament d'algun dels serveis o processos de l'activitat universitària. L'activitat del defensor, per tant, no pot quedar en la simple resolució de la queixa, sinó que ha d'indagar a través dels serveis o unitats que li puguen subministrar informació adequada, per detectar si el contingut de l'assumpte expressat en la queixa o reclamació forma part d'un procés de deteriorament o de tensió més gran.

El funcionament ordinari del defensor comporta una constant revisió d'una àmplia gamma d'aspectes de la vida institucional: avaluació i qualificació d'estudiants, greuges associats a tràmits administratius diversos, problemes de docència o de programació d'assignatures, accés i ús de determinats serveis i infraestructures, provisió de llocs de treball, distribució de beques ajudes, entre d'altres.

Quan s'inicia un tràmit, el defensor ha de dur a terme un procés de seguiment, revisió i reflexió de la temàtica que el cas planteja, fins i tot en aquells aspectes en què se sol·licita al defensor com a mediador. Considere que el defensor ha de transcendir la singularitat del cas, en un intent de dimensionar l'assumpte referint-lo a paràmetres estratègics que actuen en els processos d'avaluació, com ara la reputació, la disciplina, la perfecció, l'economia, la satisfacció i la ubicació, tots ells proposats en la guia d'avaluació del Consell d'Universitats. Per a aquest últim tema és determinant una col·laboració amb la Unitat Tècnica de Qualitat, com a font subministradora d'informació necessària als efectes anteriorment exposats.

-Com a receptor i canalitzador institucional de percepcions dels membres de la comunitat.

El defensor ha de ser, així mateix, un receptor de valoracions i percepcions dels membres de la comunitat. En el moment d'atendre els casos concrets o, de manera indirecta, quan algú li confia les seues preocupacions o les seues propostes, rep percepcions internes susceptibles d'anàlisi. En aquest sentit, el defensor s'ha de transformar en un catalitzador institucional que pot vehicular i donar projecció a les constatacions i intuïcions dels mateixos membres de la institució, contribuint a estendre ponts entre els membres de la comunitat o entre aquests i els diferents òrgans rectors o, finalment, entre els propis òrgans de govern.

Quan hi ha un clima de caire queixós amb persistència i no es disposa de vàlvules adequades per a la seua canalització, afecta negativament l'autoestima institucional. Aquest clima perjudica els futurs processos de millora. El defensor ha d'actuar com una vàlvula de canalització d'aquestes irregularitats que es produeixen en el transcurs de la vida universitària. Per tant, la figura del defensor ha de permetre o

facilitar la participació de tots els membres de la comunitat en el diagnòstic de la situació i en la definició de les propostes de futur i garantint –en la mesura possible– la canalització institucional de les seues propostes.

D) FOMENT DE LA CULTURA DE MEDIACIÓ. EL CONFLICTE COM A OPORTUNITAT PER A LA QUALITAT DE VIDA.

La realitat universitària es caracteritza per la seua complexitat i pels conflictes d'interessos, considerats com a components inevitables del quefer humà. Els diferents rols, posicions i graus de poder que exerceixen els individus en una organització, en definitiva implica la diferència entre objectius i interessos, la qual cosa comporta l'existència de dissensions i conflictes que es poden considerar, fins i tot, naturals. Però tenim la visió negativa del conflicte, perquè no sempre som capaços aproximar-nos a ells amb distància, deixant-nos dur per la part emocional; amb la qual cosa es fa més difícil la comunicació i es magnifiquen les diferències, minimitzant les similituds i fent definitivament excloents objectius que poden ser compartits.

Ara bé, aquesta estructura plural i diferenciada no ha de ser forçosament negativa, sinó que pot ser contemplada com a potencialment positiva, sobretot si s'observa com una possibilitat de propiciar el debat, l'argumentació o el bescanvi intel·lectual, tot això desenvolupat amb ànim constructiu, en la recerca d'acords i solucions en què es troben implicades i tinguen cabuda les parts en litigi. Les reclamacions i les queixes han de ser enfocades en la direcció d'una imperfecció esmenable, analitzant a fons l'objecte qüestionat per procedir als canvis i millores en el si de l'organització.

El defensor universitari ha d'ocupar un lloc central en la solució d'aquests conflictes. Des l'ascendent de la seua posició de neutralitat, imparcialitat, confiança i autoritat moral, ha de propiciar les possibilitats que ofereixen els conflictes com a instruments de millora i creixement, impulsant i fomentant una cultura i actituds de mediació entre els membres de la comunitat, que els porten a la recerca de solucions i acords. La contribució del defensor com a mediador és fonamental per aconseguir aquest caràcter positiu i funcional del conflicte com a element mediador, però sense intervenir en la seua resolució, assumint que són les parts, per elles mateixes, les que han d'arribar a propostes i solucions. Després de la seua actuació com a mediador, el defensor contribueix a equilibrar les diferències de poder entre les que actua com a mediador, però sense oblidar conciliar l'estructura organitzacional existent en la realitat, per tal d'impedir que la mediació esdevinga un mecanisme de lluita de poder que ha de ser aliè a la pròpia mediació. Perquè no hi ha un model únic de mediació, però en qualsevol cas sempre cal tenir en compte les relacions de poder existent entre les parts, la perspectiva temporal de les relacions entre elles i el nivell de formalització que ha de dur a terme el procés de mediació. Són elements clau a tenir en compte pel defensor.

Cal assenyalar l'excepció de l'incompliment flagrant de la legalitat o dels drets i llibertats dels membres de la comunitat, en aquest cas al defensor només ha d'informar i ha de recomanar l'aplicació estricta de les normes. Amb tot, el defensor ha de tenir un comportament actiu i tindrà un paper preponderant en el

desenvolupament qualitatiu de la Universitat, com un facilitador en la recerca de solucions que eviten l'excessiva judicialització de la vida universitària i incrementen els nivells de convivència, respecte i harmonia en el context universitari. Sense aquest caràcter en l'exercici de les funcions, el defensor exercirà un paper sense projecció en el discórrer de la institució.

E) AUTOCRÍTICA. ELABORACIÓ DE PROPOSTES DE CANVI I MILLORA INSTITUCIONAL.

Tal i com hem apuntat anteriorment, les funcions del defensor no s'han d'exhaurir amb les resolucions singulars de les queixes, reclamacions o mediacions. El defensor universitari a través dels seus informes i especialment a través de la memòria anual que presenta al claustre, pot oferir una visió dels punts febles existents en l'estructura i processos que es desenvolupen en el si de la Universitat, ja que "L'ull no es veu a si mateix". L'objectiu d'aquesta actuació és aconseguir el foment de l'autocrítica i el desenvolupament de propostes de modificació de les condicions que han generat els conflictes, errades o greuges per tal de millorar la qualitat universitària, propiciant i estimulant el debat i la reflexió des d'un pensament positiu.

Per a això la reglamentació de la nostra Universitat li permet efectuar les investigacions que considere convenientes i formular les recomanacions de modificació de normes per a la millora dels serveis universitaris que se'n deriven, de les investigacions dutes a terme, si escau. Igualment pot demanar a les diferents instàncies universitàries tota la informació considere oportuna per al compliment dels seus objectius. I si ho considera indispensable per obtenir-ne informació, pot sol·licitar la compareixença dels responsables de qualsevol òrgan universitari, com també pot demanar l'assistència a les reunions dels òrgans col·legiats quan tracten algun assumpte relacionat amb les actuacions dutes a terme en eixe precís moment.

Tot i aprofitant els coneixements que ofereix l'estudi dels casos que se li han presentat durant l'any, el defensor universitari hi pot col·laborar amb propostes de millora per als processos d'ensenyament i aprenentatge, i per al funcionament del quefer universitari general. La llei li permet elaborar tots els informes sol·licitats o que considere adient emetre sobre els casos que està investigant i efectuar a les diferents instàncies universitàries les propostes que considere adequades per a la solució dels assumptes que en un determinat moment li estan ocupant. Fins i tot pot proposar les modificacions que considere convenientes en el seu propi reglament.

Amb totes aquestes possibilitats i des d'un esperit de col·laboració, el defensor pot afegir criteris de rigor en el procés de rendició de comptes que la Universitat ha d'efectuar a la societat. En aquest sentit, les funcions que pot exercir el defensor tenen un paral·lelisme amb els mecanismes d'avaluació establerts en el model europeu per a la gestió de la qualitat (E. F. Q. M), ja que els referents que utilitza en les seues actuacions avaluadores tenen relació amb alguns dels establerts en el model, en concret, amb els que pertanyen al grup de resultats (Processos , resultats dels clients, resultats en el personal, resultat de la societat i resultats clau). Això no vol dir que els defensors universitaris hagen de ser responsables

orgànics del tema de la qualitat, tampoc han d'assolir funcions alienes. Simplement es presenten com uns col·laboradors fonamentals en la millora de la qualitat institucional i la seua avaluació.

La plasmació de les possibilitats i actuacions avaluadores efectuades pel defensor universitari en el seu treball dia rere dia, adquireix la seua concreció en la valoració de la memòria anual que es converteix en l'instrument més important de col·laboració amb els òrgans de govern en l'avaluació de la qualitat de vida universitària.

La memòria no ha de ser considerada com una simple exposició informativa de les activitats dutes a terme per part del defensor. El seu contingut no es pot basar en una simple funció informativa. La memòria ha de ser un instrument que propicie i estimule un examen actiu i rigorós "intel·lectualment" dels resultats de l'activitat del defensor, sota la llum dels fonaments que l'havien sostingut i de les conclusions obtingudes. Quan ens referim a un examen actiu i rigorós intel·lectualment, fem referència al desenvolupament d'un procés de reflexió que analitzi les dades obtingudes, intentant donar explicació als errors i punts febles trobats, en col·laboració amb les unitats, òrgans i serveis implicats, en un intent de dur a terme una autocrítica que servisca per plantejar propostes de millora en el quefer institucional. El defensor universitari ha d'actuar com a dinamitzador de tot aquest procés que ha de quedar reflectit en la memòria anual.

Fins ací us he presentat una breu exposició del que entenc ha de ser la figura i les actuacions del defensor universitari d'aquesta Universitat. Estic a la vostra disposició per als aclariments que estimeu convenients o els suggeriments que considereu que haurien de ser inclosos en aquesta memòria.

Si considereu que aquestes "idees-força" suposen una manera de comportament al que ha de ser, segons vosaltres la figura del Defensor Universitari, us demane el suport a la meua candidatura per a l'elecció d'aquest càrrec que es celebrarà en el proper claustre del dia 3 de desembre.

Una salutació cordial

Manuel Santana Molina